

Bevakning av ny information om etik. Maj 2026

Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Research och sammanställning görs av Marie Chenik.

Ett nyhetsbrev skickas varje vecka till den som önskar prenumerera. Alla som vill får prenumerera.

Etikbevakningen ska vara till nytta för så många som möjligt. Anmälan görs till marie.chenik@ki.se och prenumerationen avslutas genom att använda [Avregistreringslänk](#) Nyhetsbrev för 2026 (sammanställningar månad för månad) publiceras på: [Nyhetsbevakning om etik | Karolinska Institutet](#) . Tidigare nyhetsbrev, från 2016 tom 2025, kan man ta del av genom arkivet@ki.se För att veta mer om mitt projekt finns en rapport (maj 2025) på svenska och engelska. <https://ki.se/media/273200/download?attachment> I den berättar jag om mitt mångåriga arbete med nyhetsbrevet och om vad mottagarna har svarat (i en enkät) att de skulle sakna om nyhetsbrevet stoppades.

Art Eva Dragan

Vecka 22

Här är veckans nyheter m.m. som jag tror ni kan ha nytta av att veta om. Skulle det saknas något viktigt tveka inte att tipsa mig om det. Missa inte Aud Sjökvist artikel om dödshjälpsdebatten i Sverige: "När politiken vägrar att ens utreda frågan om assisterat dödande försvinner inte människors lidande eller rädsla. Det är inte så att staten genom att säga nej till dödshjälp kan ställa sig utanför det moraliska dilemmat". [Nej till dödshjälp är också ett val med konsekvenser, skriver Aud Sjökvist](#)

Art Helen McNicoll

Nyheter/Opinion. Sverige

Pressmeddelande:

20/5. [Nya initiativ för att effektivisera vården - Regeringen.se](#) ; 22/5. Dir. 2026:33. [Ett tydligare regelverk för långsiktiga och stabila förutsättningar för personlig assistans - Regeringen.se](#) ; 22/5. [Regeringen presenterar undantag från det nya lönekravet - Regeringen.se](#)

Rapporter, vägledningar, granskningar m.m:

1. Etikprövningsmyndigheten. [Statistik-over-klinisk-forskning-arlig-rapport-2026.pdf](#)
2. Statens institutionsstyrelse (SiS). En ny kartläggning ska bidra till minskat behov av avskiljningar. [En kartläggning och analys över avskiljningar och fysiska ingripanden på SiS ungdomshem](#)
3. Institutionen för socialt arbete. [Ny rapport: Allt fler vill sluta i äldreomsorgen - Stockholms universitet](#) ; Podcast: [Varför vill ingen jobba i hemtjänsten? - Stockholms universitet](#)
4. Svenska läkaresällskapet och Svensk sjuksköterskeförening. [Nytt vägledande dokument för utbildning i vårdetik - Svenska Läkaresällskapet.](#)

Debatt. Lotta Vahlne Westerhäll, Per Landgren. [Att låta ålder påverka prioriteringar inom vården strider mot lagen – Läkartidningen](#) ; Replik. Lars Sandman, Mia Svantesson. [Ålder kan vara en rimlig faktor att väga in i prioritering av vård – Läkartidningen](#)

Psykiatri. Själv mord m.m.

DN. En man har skickat medicin och/eller instruktioner om hur personerna ska gå till väga för att ta sina liv. [Norrmann åtalad för uppmaning till självmord i Sverige](#)

SvD. *Det är ett totalt misslyckande att så många unga upplever att livet inte känns levbart. Särskilt i ett land som Sverige, säger enhetschefen på NASP. [Så mycket har självmord bland flickor ökat](#)*

DN Debatt. *"[Mina två söner dog av överdoser med fem veckors mellanrum](#)"*

Krönika. Lars Sjöstrand. *»[Ibland ställs självmordsrisk mot autonomi](#)« – [Läkartidningen](#)*

SvD Replik. *"Vi kommer att tillsätta en utredning som ser över sekretesslagstiftningen för personer som vårdas inom psykiatrin. Anhöriga måste kunna involveras bättre i vården av psykisk sjukdom", skriver socialministern. [Psykiatrin: Sekretess har fått orimliga konsekvenser – ny lag behövs, skriver Jakob Forssmed](#)*

Regeringens satsning på vuxenpsykiatrin måste följas upp så att tillgängligheten ökar i praktiken. *"[När psykiatrins vårdplatser försvinner riskeras människors liv](#)" - [Dagens Medicin](#)*

Debatt. *"[Vi och kollegorna på Kry strävar efter bästa möjliga vård](#)" - [Dagens Medicin](#)*

Debatt. *"[I rättspsykiatrin blir satsningar på fysisk aktivitet tomma ord](#)" - [Dagens Medicin](#)*

SvD Debatt. *Digitalisering bör ha som syfte att främja möten mellan patient och vårdgivare – inte att ersätta dem. [Sjukvården: Det mänskliga mötet får inte gå förlorat, skriver läkare](#)*

Debatt. Den kliniska sanningen ryms inte enbart i kurvor och siffror – den uppstår även i mötet mellan människor. *[Vad blir kvar av läkaren när datorn ställer diagnoserna? – Läkartidningen](#)*

Expressen Ledare. *"Varje minut extra hos en brukare i hemtjänsten gör skillnad. Då ska resurserna gå till omvårdnad, inte till att personalen forslar mat". [Sluta skrämmas med mikromat, Magdalena](#)*

SvD Debatt. Alltför många människor uteblir från sina bokade vårdbesök. *[Missat vårdbesök bör kosta 1 500 kronor, skriver M-politiker](#)*

Debatt. *"Så länge skattemedel finansierar även den vård som bedrivs via privata sjukförsäkringar anser jag att det är irrelevant att tala om att den avlastar den offentliga vården", skriver Freja Lundström. [Privata sjukförsäkringar underminerar vård efter behov – Sjukhusläkaren](#)*

Självtestning av hälsa:

Blodtest som sägs upptäcka Alzheimers sjukdom säljs till friska svenskar. *»[Jag tror att en del som tar test kan komma att ångra sig](#)« – [Läkartidningen](#) ; läs mer: Coombes R. *Health self-testing kit crackdown: Tougher regulations set to remove harmful products from the UK high street following BMJ studies*. BMJ 2026. <https://doi.org/10.1136/bmj-2026-410896>*

Nyheter/Opinion. Utlandet

Greenland. *Health minister in Nuuk condemns doctor's presence in US delegation as "deeply problematic".* [Greenlanders are not 'experimental subjects', says minister as she decries US doctor's visit | Greenland | The Guardian](#)

UK. *Single patient record: Alarm raised over ministerial power grab of health data with potential fines for non-compliers.* BMJ 2026. <https://doi.org/10.1136/bmj-2026-235862>

Forskning/Universitetsutbildning. Opinion.

Debatt. Forskares och universitetslärares villkor kan försämrans från en dag till en annan. [Stärk grundlagsskyddet för akademisk frihet innan det är för sent - Tidningen Curie](#)

GP Ledare. Det svenska massutbildningsuniversitet har svårt att tillgodose behovet av intellektuella eliter med omdömesförmåga. [Vad ska vi ha universitetet till? | Göteborgs-Posten](#)

Debatt. [Vi måste våga prata om vad som definierar vetenskap - Universitetsläraren](#)

Akademisk litteratur. Senaste publikationer, forskningsprojekt m.m

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP). Institutionen för lärande, informatik, management och etik på Karolinska Institutet: [Nytt forskningsprojekt ska stärka suicidpreventionen i spårtrafiken | Karolinska Institutet Nyheter](#) .

Klemp, L. et al. *Who deserves credit, who receives credit? A cross-sectional survey on the handling of co-authorship in medical dissertations in Germany.* Res Integr Peer Rev. 2026. <https://doi.org/10.1186/s41073-026-00219-w> ; läs mer: SvD Debatt. Nils Hansson, Niklas Juth. [Forskningsartiklar: Vem får sitt namn under en vetenskaplig artikel? frågar professorer](#)

Hökby S et al. *Time trend analysis of all paediatrics suicide i n Sweden 1980-2023: Call for Awareness and action.* Preprint. 2026. <https://doi.org/10.1101/2025.11.24.25340902>

Lucie M. Turner et al. *"There's more to recovery than just weight gain": Ethical challenges for justice and respect in adjudication of capacity for patients with anorexia nervosa.* International Journal of Law and Psychiatry. 2026. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2026.102232>

Lina Maria Ellegård et al. *An App Call a Day Keeps the Patient Away? Substitution of Online and In-Person Doctor Consultations Among Young Adults*. The Economic Journal. 2026. <https://doi.org/10.1093/ej/ueag016> ; Studie om ungas vårdkonsumtion. [Unga söker mer vård digitalt – men vill inte betala | SVT Nyheter](#)

Evenemang. Böcker. Podcast. Webbfilm. Lediga jobb. Etc

Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics. Season 2 of bioethics podcast "playing god?". [I Need You To Help Me Die - playing god? - Apple Podcasts](#)

Harvard Medical School Center for Bioethics. [Online Fellowship Certificate in Bioethics | Bioethics](#)

27/5. **Webbinarium.** [Hälsa och kriser i Libanon – Om effekter på hälso- och sjukvårdssystemet, attacker mot hälso- och sjukvården och om att fortsätta undervisa och forska i väpnade konflikter | Karolinska Institutet Nyheter](#)

Vecka 21

"Frågan är vad som händer med tilliten – hos enskilda och i samhället – när politiska beslut utmanar grundläggande principer, som att löften ska hållas". SvD Debatt. [Tillit i samhället: Underskatta inte hur tillit fungerar, skriver psykolog](#)

Nyheter/Opinion. Sverige

Pressmeddelande

13/5. [Redovisning av användning av hemliga tvångsmedel mot barn under 15 år - Regeringen.se](#)

Rapporter och granskningar.

Sveriges Läkarförbund. [rapport-en-ojamlik-vantan-pa-varld.pdf](#) ; [Ny rapport: Svårt sjuka får vänta längre på vård – Läkartidningen](#)

Forskningsrapport. Göran Holmqvist. Maj 2026. *Svenskarna och migrationsfrågan. Attityder till migration och migranter i Sverige 2012–2025.* <https://www.iffs.se/nyheter/rapport-svenskarnas-syn-pa-migration-mer-balanserad-an-debatten-antyder/>

DN Debatt. *I dag kan vi manipulera embryon så att de passar våra önskemål, men frågan är om det är rätt väg att gå*, skriver filosofen Torbjörn Tännsjö. ["Vad är du redo att offra för odla fram den perfekta bebisen?"](#)

Bild. Alicias inlägg på X

Debatt. Kejsarsnitt vid extrem prematuritet. [Modern måste ges egen etisk tyngd i frågan om extremt för tidigt födda – Läkartidningen](#)

SvD Debatt. *Risken är stor för behandlingar utan vetenskapligt stöd och en kommersialisering som går ut över en seriös vård.* [Klimakteriet: Risk för kommersialisering som går ut över en seriös vård, skriver läkare](#)

Gästkrönika. Optimus Hurtig. *"I primärvårdens korridorer blir etiska principer sköra".* ["Att respektera patientens autonomi kräver tid" - Dagens Medicin](#)

Debatt. *"Att bli bedömd av en specialist i palliativ medicin bör vara lika självklart som att bedömas av en kirurg vid behov av operation".* ["Säkerställ tillgång till specialistläkare i palliativ medicin" - Dagens Medicin](#)

"Lösningen kräver inte bara bättre informationsdelning, utan framför allt tydligare ansvarsfördelning". [Informationsdelning räcker inte när vårdkedjan bryts efter psykiatrin - Altinget](#)

SvD. *Ignorerade varningarna – AI-journalerna granskas.* [Tandem Health granskas av IMY – oro för patientdata ;](#)
SvD. [Forskning kan inte bevisa AI:s effektivitet i vårdens journalskrivning](#)

DN Debatt. ["Så här slösas dina skattepengar bort i svensk sjukvård"](#)

Debatt. En ny tillståndsplikt för privat tandvårdsverksamhet har införts. Men IVO som ska hantera den klarar inte av sitt uppdrag. [IVO är ett haveri som myndighet - Svenska Dagbladet](#)

Försäkringskassan: *"Korrupta läkare jobbar för gängen".* [11 000 nätverkskriminella fick sjukpenning – 1,1 miljarder betalades ut | SVT Nyheter](#)

SvD Debatt. "Det finns värderingar som inte är förhandlingsbara". [Ebba Busch \(KD\): Shariadomstolar ska kriminaliseras](#)

Nyheter/Opinion. Utlandet

EU. [Critical medicines act: Council and Parliament reach provisional deal - Consilium](#)

Struck-off doctors are finding jobs in other EU countries, investigation finds. BMJ 2026. <https://doi.org/10.1136/bmj.s906>

France. [Aide à mourir : le Sénat rejette un article majeur de la réforme de la fin de vie](#) ; UK. The Conversation. [Can the assisted dying bill be brought back? It's possible – but supporters face four challenges](#)

USA. Benjamin Parviz. [Making Physician-Assisted Suicide Unthinkable | Intersections | The Center for Bioethics & Human Dignity](#)

Nyheter/Opinion. Artificial Intelligence

Richard Dawkins, who is famous for arguing that God is not real, said he was "left with the overwhelming feeling that AIs are human". [Richard Dawkins concludes AI is conscious, even if it doesn't know it | AI \(artificial intelligence\) | The Guardian](#) ; Dr Simon Nieder responds to Richard Dawkins' encounters with a chatbot: [Mistaking AI behaviour for conscious being | AI \(artificial intelligence\) | The Guardian](#) ; Dawkins appears to have gone from atheist to AI-theist. [No, Richard Dawkins. AI is not conscious | Arwa Mahdawi | The Guardian](#)

The Conversation. [What happens when scientists trust AI more than colleagues?](#)

Rao AS et al. 2026. [Large Language Model Performance and Clinical Reasoning Tasks | Digital Health | JAMA Network Open | JAMA Network](#)

Arwa Mahdawi. "...what's divulged to AI really isn't private". [Beware what you tell your AI chatbot. It's not a shrink – it's a snitch | Arwa Mahdawi | The Guardian](#)

AI: "Deepfake doctor" chatbot is hit with lawsuit in US. BMJ 2026. <https://doi.org/10.1136/bmj.s904>

Akademisk litteratur. Senaste publikationer, forskningsprojekt, m.m

SvD Replik. [Universitetens roll: En terapeutisk plats låter mardrömslikt, skriver Sveriges unga akademi](#)

Projektfieringen av den akademiska forskningen. [Men när får ni tid att tänka då? - Tidningen Curie](#)

SvD. Debatt. Vaccinstudie på spädbarn i Guinea-Bissau. Professorerna från Syddansk universitet svarar på kritiken. ["Etisk kritik måste vara korrekt"](#)

Lagrådskritik ignoreras oftare – forskare vill veta varför. *Vi vet egentligen inte vad det här beror på*, säger Magnus Blomgren docent i statsvetenskap på Umeå universitet. <https://www.dagensjuridik.se/nyheter/lagradskritik-ignoreras-oftare-forskare-vill-veta-varfor/>

DN Debatt. *Vetenskapsfientligheten sprider sig. Forskare slår så klart ifrån sig – men drömmen om absoluta sanningar har alltid varit en illusion.* [Leif Lewin: Vetenskapen och jakten på kunskap](#)

Danielle Hamm reflects on the role that ethics can play in securing public trust in science and innovation. [Trust on the line: The role of ethics in responsible science – Nuffield Council on Bioethics](#)

Bild Charlotte Durance

Armitage R. *Clinical preparedness activities for bioterrorism: an ethical analysis.* JME Practical Bioethics. 2026. <https://doi.org/10.1136/jmepb-2026-000097>

Coyne C, McDougall R. *The Ethical Justifiability of Patient Restraint in Hospitals: Moving to a Public Health Ethics Approach.* Journal of Law, Medicine & Ethics. Published online 2026.

<https://doi.org/10.1017/jme.2026.10255>

VandenHomergh, J.J., Kim, S.Y.H. *Assisted Dying in Unjust Conditions.* Bioethical Inquiry. 2026.

<https://doi.org/10.1007/s11673-025-10539-z>

Sauer LM et al. *Human research protections during emergencies: an integrative review.* Ethics Hum Res. 2026.

<https://doi.org/10.1002/eahr.70009>

E. A.Largent et al. *“Designing Consent Processes for Research With Older Adults Who May Lack Decisional Capacity: A Guide for Investigators”.* Journal of the American Geriatrics Society. 2026. <https://doi.org/10.1111/jgs.70473>.

Evenemang. Böcker. Podcast. Webbfilm. Lediga jobb. Etc

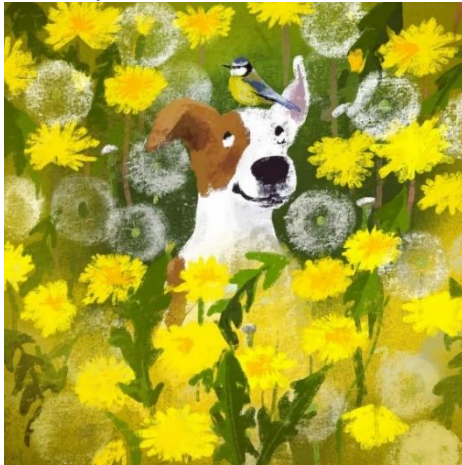
DN. [Recension av Jonna Bornemark ”De undanträngda”](#)

[27/5. Webbinarium. Mat och måltider i äldreomsorgen – dialog mellan forskning, praktik och politik - Socialstyrelsen](#) ; [28/5. Webbinarium. ”Varför sover pappa hela dagarna?” – När patienten är förälder - Socialstyrelsen](#) ; [3/6. Webbinarium. Hur kan vård och skolgång förbättras för barn i samhällsvård? - Socialstyrelsen](#) ; [Stora brister i vård och skola för barn som är placerade - Socialstyrelsen](#)

Vecka 20

Editor-in-chief Katharine Viner. [How to survive the information crisis: 'We once talked about fake news – now reality itself feels fake' | Media | The Guardian](#)

Art. Jenny Bloomfield

Nyheter/Opinion. Sverige

Pressmeddelande.

4/5. [Regeringen ger E-hälsomyndigheten nytt uppdrag om vårdinformationssystem - Regeringen.se](#) ; [Regeringen tillsätter "haveriutredning" om vårdens journalsystem | SVT Nyheter](#) ; Debatt.

["Journalsystemen har blivit en patientsäkerhetsfråga" - Dagens Medicin](#) ; Debatt. *Bara ett fåtal anmälningar har nått oss på Läke medelsverket – myndigheten med tillsynsansvaret. [LMV: Var är alla anmälningar om tillbud med journalsystem? – Läkartidningen](#)*

4/5. Prop. 2025/26:251. [En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd - Regeringen.se](#)

5/5. [Myndigheter delredovisar uppdrag att förebygga psykisk ohälsa och suicid för personer i ekonomisk utsatthet - Regeringen.se](#)

6/5. [Skärpta kontroller i tandvårdsstödet – kompletterande ändringar införs - Regeringen.se](#)

8/5. Lagrådsremiss. [Elektronisk övervakning - Regeringen.se](#) ; [Elektronisk övervakning ska stärka barn](#)

[och ungas skydd mot kriminalitet - Regeringen.se](#) ; DN. *Det här är en insats som bara får sättas in om mindre ingripande insatser är uttömda, säger socialtjänstminister. [Barn från 13 år kan övervakas elektroniskt](#) ; Debatt. Fredrik Malmberg, direktör för Institutet för mänskliga rättigheter. [MR-institutet: 13-åringar hör inte hemma på Kumla - Altinget](#)*

8/5. [Stärkt tillsyn av alkohol, tobak och nikotin i hela landet - Regeringen.se](#) ; Ny granskning. Vad är folkhälsa, vad är lobbyism – och vem sätter agendan? [Nikotinkriget | Del 1/6 | Kaliber | Sveriges Radio](#) ; [Efter Ekots tobaksavslöjande: Två ministrar kallas till socialutskottet | Sveriges Radio](#)

DN. *Barn som föds extremt för tidigt i Sverige ska inte längre räddas, enligt nya råd. Var går egentligen gränsen mellan liv och död? [Läkare oense om nya råd för extremt tidigt födda](#)*

Regeringens miljardsatsning på cancervården: [Cancersatsning får skarp kritik från professionen – Sjukhusläkaren](#) ; [RCC försvarar kritiserad cancersatsning – Sjukhusläkaren](#)

DN Ledare. [Hon var "knepig" – därför lämnades hon att leva i misär, skriver Lisa Magnusson](#)
Debatt. Åsa Lindestam. [PRO: Glöm inte de äldre när krisen eller kriget kommer - Altinget](#)
Allt färre nya läkemedel och innovationer når svenska patienter. ["Användningen av hälsodata måste förbättras" - Dagens Medicin](#)
DN Debatt. Det är inte bara brottslingar som hängs ut i rättsdatabaser. ["Det kostar bara 4 000 kronor att få hänga ut barn på nätet"](#)
Replik. Anneli Dahlqvist. [Vilken rättslig grund har vi för att samla in och lämna vidare känsliga uppgifter? - Altinget](#)
DN. Replik. ["Vi arbetar för Kry – och vi skäms inte"](#)

Nyheter/Opinion. Artificial Intelligence

The Conversation. [AI in the emergency department: promising, powerful but still unproven](#)
Integritetsskyddsmyndigheten (Imy) har inlett tillsyn. [Gävleborgs AI-transkribering ska granskas – Läkartidningen](#)
DN Ledare. När AI-tjänsterna inte hittar verkliga svar diktar de ihop något. Trots att den risken är välkänd tycker allt fler forskare att det är värt att chansa. [AI förgiftar kunskapens källa – fejkade referenser allt vanligare i vetenskaplig text](#)
Debatt. *I stället för att försöka avslöja AI-användning bör forskarsamhället göra öppenhet om hur AI använts i forskningen till norm och merit.*
[Jaga inte AI-spöken – börja belöna transparens - Universitetsläraren](#)
DN Debatt. Artificiell intelligens riskerar att försämma beslutsfattandet. [AI: Största risken är att vi slutar tänka själva, skriver ledarskapskonsulter](#)
Nguyen Phu Nghia. [Don't let AI steal your first thought - Journal of Medical Ethics blog](#)
AI is making clinical reasoning optional—and that should worry us. BMJ 2026. <https://doi.org/10.1136/bmj.s871>
Carsten Eickhoff. University of Tübingen. The Conversation. [Half of AI health answers are wrong even though they sound convincing – new study](#)
Mohana Basu. Nature. 2026. [Dozens of AI disease-prediction models were trained on dubious data](#)

Opinion. Utbildning och forskning

SvD. Replik. *Att genom "bildning" lugna unga människors helt rimliga oro är att förvandla universitetet till en institution för affektreglering. Det är en farlig ambition.* [Universiteten är inte till för att trösta, skriver Mats Alvesson och Susanne Dodillet](#)
Debatt. *Forskningssjuksköterskorna är navet i kliniska studier.* ["Ge forskningssjuksköterskor egen specialistutbildning" - Dagens Medicin](#)
Michael Axenus m.fl. *Svensk sjukvård behöver forskande läkare. Nu krävs politiska beslut som gör det möjligt.* [Politikerna tar inte ansvar för den kliniska forskningen – Läkartidningen](#)
Debatt. Anton Öhman, Lunds universitet, efterlyser tydliga principer. [Vi måste kunna balansera säkerhetspolitik och akademisk frihet - Tidningen Curie](#)

Akademisk litteratur. Senaste publikationer, forskningsprojekt, m.m

Berge J. et al. *Psychiatric inpatient bed capacity and suicide mortality in Sweden: a nationwide ecological study*. The Lancet Regional Health – Europe. 2026.

<https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762%2826%2900087-6/fulltext> ; [Fler vårdplatser i psykiatri kopplas till färre suicid i ny studie: »Tydligt« – Läkartidningen](#)

Bild. Gregorio Catarino på X

Farisco, M. *Ethical issues identified by analyzing the attitudes of Swedish radiologists and screening participants toward the use of AI in mammography screening*. AI Ethics 6. 2026.

<https://doi.org/10.1007/s43681-026-01133-z>

Chalson S, Earp BD. *Ethics of AI in medicine: how smarter systems lead to tougher judgments*. Journal of Medical Ethics. 2026. <https://doi.org/10.1136/jme-2026-112003>

Ursin F, Salloch S. *The Ethics of AI Scribes as Epistemic Agents*. JMIR Med Inform 2026.

<https://medinform.jmir.org/2026/1/e88235>

Elliott Mark Weiss et al. *Ethical considerations for using alternative methods of consent in neonatal clinical trials: recommendations from a modified Delphi consensus process*. ADC Fetal & Neonatal. <https://doi.org/10.1136/archdischild-2025-330059>

Evenemang. Böcker. Podcast. Webbfilm. Lediga jobb. Etc

”Den där sjukdomen – om cancer och allt däromkring”. 2026. [Ny bok om cancer: Onkologen Robel Malki vill bryta tystnaden](#)

[20/5. Webinar. Fake journals, fake papers, fake citations: Navigating a risky publishing landscape – Centre for Research Ethics & Bioethics \(CRB\) – Uppsala University](#)

[5/6. Cardiff University](#). UK Clinical Ethics Network. [UKCEN Conference 2026 - Booking now open - Institute of Medical Ethics](#)

[25/6. Bristol](#). *Respectful Disagreement: Navigating Ethical Complexity*. [IME 2026 Conference - Bookings now open - Institute of Medical Ethics](#)

[10-12/9](#). [Annual Conference 2026 of the Academy for Ethics in Medicine // University of Oldenburg](#)

[22-23/10](#). Narrativ Filmfestival 2026 Göteborg. Valdemar Erling, Specialistläkare, Internmedicin och hematologi på Sahlgrenska universitetssjukhuset har skickat inbjudan. För anmälan se [Narrativ Medicin Filmfestival - Regionkalendern](#)

Vecka 19

Teckning av Plantu.

Nyheter/Opinion. Sverige.

Pressmeddelande: 29/4. Statskontoret föreslår att regeringen ombildar Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsnämnd (HSAN) till ett beslutsorgan inom Inspektionen för vård och omsorg (IVO). [En kortare väg till beslut - Statskontoret](#)

30/4. Lagrådsremiss. [Regeringen föreslår nya regler för tandvårdsavgifter för vissa utlänningar - Regeringen.se](#)

30/4. Prop. 2025/26:260. [En mer ändamålsenlig reglering av etikprövning av forskning som avser människor - Regeringen.se](#)

4/5. Kl. 13.15. [Pressträff om situationen med regionernas journalsystem i hälso- och sjukvården - Regeringen.se](#)

29/4. Nya rapporter: 1. [Satsning på vårdplatser har haft begränsade effekter | Vård- och omsorgsanalys](#) ; 2. [Kunskapsstyrning i vården vid svagt kunskapsläge | Vård- och omsorgsanalys](#)

Ny granskning: Sveriges Radio P4 har frågat regionerna hur många patienter som förra året reste utanför den egna regionen för att få vård enligt vårdgarantin, vart de reste och vad dessa resor kostar regionerna. [Så gjorde vi granskningen | Sveriges Radio](#)

Karolinska institutet riktar kritik mot att Sveriges regering inte lyckats få hem forskaren. [Ahmadreza Djalali fängslad i Iran i tio år – kritik mot UD - Universitetsläraren](#)

SvD. *Vi ville visa att vi som vårdpersonal ser hur de här migrationslagarna påverkar våra patienter.* [Vårdpersonal protesterar mot utvisningar](#)

Det drar en protestvåg genom svensk sjukvård. På sjukhus och vårdcentraler växer frustrationen och oron för patienternas säkerhet. [Uppdrag granskning – Cosmic – journalkrisen från insidan | SVT Play](#) ; [Sju dödsfall kopplas till journalsystemet Cosmic | SVT Nyheter](#)

Debatt. Paul Dranichnikov: *"Systemet förutsätter vårdpersonalens yrkesetik". ["Belastningen i vården har passerat vad som är hållbart" - Dagens Medicin](#)*

Debatt. Fler läkarbesök leder till ökad produktivitet men om många besök är onödiga blir effektiviteten lägre, skriver överläkaren Eric Bertholds. ["Nätläkarnas produktivitet säger inget om effektivitet" - Dagens Medicin](#)

Läkemedel. Novus undersökning. [Sex procent ändrar sin medicinering efter råd i sociala medier | Läkemedelsverket](#) ; [Österåker vill som första kommun i Sverige subventionera bältrovaccin för seniorer - Österåkers kommun](#) ; SvD. Regeringen har nu gett två myndigheter i uppdrag att undersöka om Sverige kan starta inhemsk produktion. [Brist på östrogenpreparat – regeringen vill flytta produktion till Sverige](#)

DN. Replik. Satsningen på *Finger-metoden*. Agnes Wold och Staffan Nilsson. ["Inte en fråga om olika tolkningar – utan om rätt och fel"](#)

SvD. Debatt. *Att de första godkända läkemedlen som faktiskt bromsar Alzheimers sjukdom skulle sakna klinisk betydelse är inte sant. [Felaktigt att hävda att Legembi inte har en bevisad nytta, skriver Lars Lannfelt](#) ; Slutreplik. [Tron på hypotes kring amyloid tränger undan andra perspektiv, skriver Ole Isacson](#) ; läs mer: [Har amyloidhypotesen bärkraft? Vårt svar är ja – Läkartidningen](#)*

Jakob Forssmed. [Replik: Barns hälsa måste väga tyngre än digitaliseringshysterin - Altinget](#)

SvD Ledare. [Könskorrigering minskade inte psykiatriska besvär | Paulina Neuding | SvD Ledare](#)

SvD Debatt. [Psykisk ohälsa måste definieras, skriver debattörer från Gillbergcentrum](#)

SvD Debatt. *Våra barn räknas som vuxna enligt lagen. Samtidigt innebär sjukdomen att de, periodvis eller under längre tider, saknar förmåga att ta hand om grundläggande delar av sitt liv. [Föräldrar om schizofreni: Stäng inte ute oss anhöriga från vården](#)*

DN. Om vår tids värdeanalfabetism. [Roland Paulsen skriver om ojämlikhet på första maj](#)

Nyheter/Opinion. Utlandet

France. "End-of-life reform: the Senate proposes a more restrictive version of assisted dying in committee". Le Figaro. [Réforme sur la fin de vie : le Sénat propose en commission une version plus restrictive de l'aide à mourir](#)

Gothenburg promised to optimise school admissions with a piece of code. The resulting chaos showed how unaccountable systems are ruining lives. [I took an algorithm to court in Sweden. The algorithm won | Charlotta Kronblad | The Guardian](#)

Illustration by Paco Yao

Akademisk litteratur. Senaste publikationer, forskningsprojekt, m.m.

Thurezon E, Brune C, Liljas A. *Att identifiera våldsutsatta kvinnor inom primärvården [Experiences and approach to identifying women subjected to intimate partner violence]*. Lakartidningen. 2026. [Att identifiera våldsutsatta kvinnor inom primärvården – Lakartidningen](#)

Balak, N. et al. *Ethical aspects of waiting lists in neurosurgery*. Acta Neurochir. 2026. <https://doi.org/10.1007/s00701-026-06868-6>

B.Bogaert. "Discrimination Against Healthcare Workers by Patients and Colleagues, Affective Injustice and the Impact on Well-Being and Practice". Bioethics. 2026. <https://doi.org/10.1111/bioe.70115>.

B. Irfan et al. "Moral Injury in Gaza: The Impact on Healthcare Professionals". Health Science Reports9. 2026. <https://doi.org/10.1002/hsr2.72252>.

Amir Davoodi. *Between regime and responsibility: scaling physician ethics in times of crisis*. 2026. <https://doi.org/10.1136/jme-2025-111126>

Evenemang. Böcker. Podcast. Webbfilm. Lediga jobb. Etc

22/9. Temadag. Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård, SFAI. *Vad händer med vår etiska kompass när omvärlden skakar?* [Reklamblad-for-medlemsdagen.pdf](#)

24-26/9. European Association of Centres for Medical Ethics. [EACME 2026 – Conference site for EACME 2026 conference](#)

17-18/11. [Internationell konferens om bästa möjliga vård i livets slut – Experter samlas i Lund | Palliativt utvecklingscentrum](#)

Watch the debate from last week. *Gene editing of human embryos could prevent serious genetic disease and improve quality of life in unprecedented ways. But it also raises major ethical concerns.* [Should We Use Science to Edit Human Life? Watch the Debate - The Hastings Center for Bioethics](#)